

Починаємо наші роздуми над тайною Богоматеринства і постаттю Богородиці, і я би хотів сьогодні зостановитися на моменті нашої віри щодо Марії. Якою є ця наша віра, чи щирою є наша набожність до Пречистої Діви? В сучасному християнському світі Богородиця насправді є «камнем спотикання» і певним «індикатором» широти віри.

Можемо спостерігати немовби дві крайнощі у почитанні Богородиці: з одного боку заперечення і відкидання набожності до Богородиці (наприклад серед протестантів), з іншого боку часто трапляються надмірності та перегиби. Таке собі «неоязичництво», і то, як правило, у лоні традиційних Церков. І перша і друга крайність є викликом і спокусою для кожного християнина. Протестантів до певної міри можна зрозуміти. Серед них здебільшого люди навернені вже у зрілому віці. Тому їм, що увірували у єдиного Бога, важко вписати в цю віру ще якусь особу, якій треба поклонятися. Сама троїчність Бога вже є «розп'яттям» для розуму людини, яка робить перші кроки у вірі, а тут ще й Богородиця. Не говоримо вже про те, що протестанти не визнають святоотцівського передання, на якому зиждиться набожність до Богородиці. Так і в нашій Церкві для деяких вірних питання Богородиці не є таким простим. Звичайно причиною цього є християнська незрілість, неповна довіра до вчення Церкви, брак «дитячої» простоти. Але є інша крайність. Коли віра у Богородицю, привита ще батьками і традицією, не зростає і, закостенівши, перетворюється у ідолопоклонство. Відтак ми спостерігаємо навколо «об'явлення», «послання» і «явлення», до яких Церква ставиться з обережністю. Ці «чуда» якраз здебільшого пов'язані з Богородицею. Люди починають поклонятися пням, кушам, обдирати дерева, на яких проявилися «образи»... В молитвах до Богородиці забувають, що Вона – Одигітрія, та, що веде до Христа і вказує на Нього. Ми не заперечуємо правдивість цих явищ. Можливо й дісно сама природа волає до людини у такий спосіб. Як каміння, що починає говорити коли люди мовчать... Але це має спонукати нас до покаяння і навернення, йти не до пеньків, а до храму, бо там Христос, а значить і Богородиця.

Як же уникнути цих спокус і залишатися у правдивій вірі? Найкраще, напевно, це довіряти у простоті серця вченню Церкви, щиро віддатися під покров Богородиці, не задаючи запитань. А можливо ці дивні явища і явлення якраз і є відповіддю маловірним скептикам, які подібно до апостола Томи хочуть підтвердженень для віри? Ми не знаємо... Точно знаємо одне, - маємо своїм життям наслідувати Богородицю. Особливо це стосується священників, які через свої руки щодня народжують Христа на церковних престолах. Наслідувати Її покору, послух, чистоту, відкритість до Божого слова і неприступність для гріха. Вдивлятися в Неї через літургійну молитву, укладену Церквою у Богородичних празниках, через молебні, акафісти, проповідь священників. В Новому Завіті ми не маємо багато написано про Богородицю. І це теж свого роду одкровення про Ту, яка залишається в тіні свого Сина, яка в тихості і лагідності являє свою велич. А от Старий Завіт, як не дивно, у прообразах і пророчих текстах є невичерпним джерелом Божого одкровення про Пресвяту Діву. Це одкровення дивовижним чином ввібрав у себе і молитовно осмислив Акафіст на празник Введення в храм Пресвятої Богородиці. У кондаках та ікосах Акафісту Марія оспівана як святиня,

храм, престіл, животворна ріка, життєдайна оаза, вишній Єрусалим, стежка спасіння, пастка для диявола, агниця непорочна, Божий кивот, гора Сіонська, купина чудесна... Тож наслідуймо Богородицю стаючи храмом Духа Святого, святинею Бога живого. Ставаймо живиносною рікою несучи слово Боже у світ, - безплідну пустелю неродючу. Як Пречиста сталася живиносною рікою з неплідного лона Анни. Будьмо квітучим Божим виноградником, як Марія – життєдайна оаза для вірних. Хай наше світло світить на високих свічниках, як Богородиця – вишній Єрусалим. Топімо в собі все гріховне, як стежка у Червоному морі, – образ Пречистої, потопила військо фараона і стала пасткою для диявола. Руно Гедеонове стало пророцтвом про Святу Матір. І ми, її наслідуючи, будьмо без плями гріховної, мов руно сухе серед загальної роси, і як руно другої ночі, повні роси благодаті серед повсюдної сухости. Як Марія, - кивот Господній, зберігаймо у своєму серці заповіді Христові. Палаймо вогнем Божества, як чудесне купина, що непорочно породила Вогонь, що з неба зійшов. Наслідуймо в усьому Богородицю, і це буде правдивою її прославою. Тоді наші молитви, пісні та величання будуть щирими та богоугодними, а не порожнім звуком. Просімо Всевишнього утвердити нас мудрістю і витривалістю у спокусах невірства та ідолопоклонства. Щоб ми разом з апостолом Томою закликали: «Господь мій і Бог мій!». Віруємо!
Амінь.

(бр. Денис Богатко, травень 2013 р.Б.)